

## ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

### ΕΠΙ ΤΗ Β΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

#### **Πρὸς τὸ εὐλογημένον πλήρωμα τῆς κατὰ Σισάνιον καὶ Σιάτισταν Ἐκκλησίας**

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Σήμερα, δευτέρα Κυριακή τῶν Νηστειῶν, ἡ Ἐκκλησία μας προβάλλει μία θαυμαστὴ προσωπικότητα καὶ μορφή, τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ ἀρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης καὶ δεύτερο πολιοῦχο τῶν Θεσσαλονικέων, μετὰ τὸν ἅγιο Δημήτριο. Εἶναι μιὰ δευτέρα Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας. Στὴν πρώτη ἐορτάζουμε τὸν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, σήμερα ἐορτάζουμε τὴν γνησιότητα τῆς ὀρθοδόξου πνευματικῆς ζωῆς. Ὁρίσε ἐπίσης ἡ Ἐκκλησία μας νὰ διαβάζεται στὸ ἱερό Εὐαγγέλιο καὶ τό θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ Παραλυτικοῦ. Ἄς μιλήσουμε ὅμως πρῶτα γιὰ τὸν Ἅγιο.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ ἀποτελεῖ ἕξοχο παράδειγμα γιὰ ἐμᾶς, διότι ἔκανε πράξη στὴν ἁγιασμένη ζωή του ἐκεῖνο ποὺ ψάλαμε στὴν ἀρχὴ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς **«νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ»**. Καὶ μιὰ νηστεία εὐάρεστη στὸ Θεό, δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τὶς τροφές ποὺ καλὸ εἶναι νὰ γίνεται καὶ αὕτη, ὅπως ἀκριβῶς ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία μας, ὅταν ὑπάρχει ἡ σωματικὴ ὑγεία τοῦ πιστοῦ. Νηστεία –μᾶς τὸ ἔχει ξαναπεῖ ἡ Ἐκκλησία μας- εἶναι **«ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις»**, δηλαδή ἡ ἀποχὴ ἀπὸ κακοὺς λόγους, λογισμοὺς καὶ ἔργα.

Ὁ Ἅγιος ἀπὸ νωρὶς ἀπαρνήθηκε τὸν κόσμο, δηλαδή τὸ κοσμικὸ φρόνημα καὶ ἀποφάσισε ν'ἀκολουθήσει τὴ μοναστικὴ ὁδὸ. Ἅγιον Ὅρος, Βέροια, Θεσσαλονίκη εἶναι οἱ τόποι ποὺ κυρίως ἔδρασε. Χάρισμά του ἡ συνεχὴς προσευχὴ καὶ τὰ ἀκατάσχετα καὶ παράδοξα ρεύματα

δακρύων που αὐλάκωναν τὸ πρόσωπό του. **«Χριστέ μου, φώτισόν μου τὸ σκότος»!** φώναζε γιὰ πολλὰ χρόνια, μέχρις ὅτου ὁ Χριστὸς τὸν τύλιξε μέσα στὸ Φῶς Του καὶ τὸν ἔκανε ἀληθινὸ θεολόγο, δηλαδή γνώστη τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸς ποὺ θὰ γνωρίσει τὸ Θεό, ἀλλάζει παντελῶς καὶ στὴν ὄψη καὶ στὴ συμπεριφορά. Καὶ μεταδίδει στοὺς καλοπροαίρετους αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς τους μέσα ἀπὸ τὴ Χάρη τὴν ὁποία ἔλαβε. Ἐμεῖς μιλάμε γιὰ τὸ Θεό, εἶναι ζητούμενο ὥστόσο ἂν γνωρίζουμε τὸ Θεό. Ἐκεῖνος τὰ ἔδωσε ὅλα στὸ Θεό, δίχως νὰ κρατήσῃ τίποτε γιὰ τὸν ἑαυτό του, εἶναι ζητούμενο ὥστόσο ἂν ἑμεῖς ἀφήνουμε τὰ «παζαρέματα» καὶ τότε ποὺ δείχνουμε ὅτι θέλουμε νὰ πλησιάσουμε τὸ Θεό. Στὸ Θεὸ κοντὰ δὲν πηγαίνει κάτω ἀπὸ προϋποθέσεις. Πηγαίνει ἀπροϋπόθετα: **«Θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου κι ἂν μὲ πᾶς Κύριε», εἴτε στὸ φῶς εἴτε στὸ σκοτάδι, εἴτε στὴ δοκιμασία καὶ τὴ θλίψη, εἴτε στὴ χαρά**». Ἔτσι ἀκριβῶς καὶ ὁ Ἅγιος προσευχόταν στὸ Θεό: **«Κύριε, ὅπως ἐσὺ γνωρίζεις καὶ ὅπως ἐσὺ θέλεις, ἐλέησέ με**», δείχνοντάς μας τὸν τρόπο τῆς προσευχῆς, ἀλλὰ κυρίως τὸ φρόνημα τῆς καρδιᾶς μας στὴ διάρκεια τῆς προσευχῆς μας, αὐτὴ τὴν τέλεια ἐγκατάλειψη στὸ ἔλεος καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἄς δοῦμε ὅμως καὶ μερικὰ σημεῖα τῆς παραβολῆς. Τί προκάλεσε τὴ θαυματουργικὴ ἐπέμβαση τοῦ Χριστοῦ;

α. Ἡ πίστη τῶν ἀνθρώπων ποὺ βοηθοῦν τὸν παραλυτικό. Ὁ παραλυτικὸς τῆς σημερινῆς περικοπῆς δὲν εἶναι μόνος του, ὅπως ὁ παραλυτικὸς ποὺ ἀναφέρεται σὲ ἄλλο εὐαγγέλιο. Ὁ παραλυτικὸς τῆς Καπερναοῦμ ἔχει ἀνθρώπους νὰ τὸν φροντίσουν. Τὸν ἔφεραν στὸ Χριστό, χωρὶς νὰ ποῦν τίποτα. Τὸν ἐμπιστεύτηκαν σὲ Κεῖνον, μὲ ἀπόλυτη πίστη ὅτι Ἐκεῖνος μπορεῖ.

β. Ἡ πίστη τοῦ παραλυτικοῦ. Ὁ ἄρρωστος διακινδυνεύει τὴν κάθοδό του ἀπὸ τὴν ὀροφὴ καὶ παραδίδει τὸν ἑαυτό του στὴ διάκριση Ἐκείνου ποὺ τὸν θεραπεύει.

Ὁ Κύριος τὸν θεραπεύει χωρὶς νὰ κάνει κουβέντα γιὰ τὴν πίστη του. **«Εἶδε τὴν πίστη τους»**, τονίζει τὸ εὐαγγέλιο. Αὐτὸς ποὺ γνωρίζει τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μας, δὲν χρειάζεται μεγαλοστομίες καὶ ὑπερβολές. Γνωρίζει καὶ ἀπαντᾷ σ' αὐτὸ ποὺ πραγματικὰ ὑπάρχει μέσα μας καὶ ὄχι σ' αὐτὸ ποὺ λένε τὰ χεῖλη μας.

Μποροῦμε νὰ φανταστοῦμε τί σημαίνει τὸ περιστατικὸ τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου γιὰ τὶς ἐνορίες μας.

Πόσο είμαστε έτοιμοι όλοι μας νά τρέξουμε στις ανάγκες τών συνανθρώπων μας, **νά «σηκώσουμε τὸ κρεβάτι τους»**, τὸ φορτίο τους, τήν ὅποια δοκιμασία τους. Εἴτε εἶναι ἀρώστια σωματική ἢ ψυχική, εἴτε εἶναι ἀνάγκη ἐπιβίωσης, εἴτε πρόκειται γιά τή μοναξιά τους. Πόσο είμαστε έτοιμοι νά ρισκάρουμε τὸ ἀνέβασμα στή σκεπή, γιά νά βοηθήσουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον;

Κι ἂν είμαστε οἱ παραλυτικοὶ τῆς περικοπῆς, πόσο ρισκάρουμε νά ἐμπιστευθοῦμε τοὺς φίλους μας καὶ τὸν Θεό, νά πάρουμε τὸ ρίσκο νά τοὺς ἀφήσουμε νά μᾶς βοηθήσουν; Κλεινόμαστε στὸν ἑαυτό μας καὶ στὸν ἐγωισμό μας, δὲν ἀφήνουμε τοὺς ἄλλους νά δοῦν τήν ἀνάγκη μας, δὲν ἔχουμε τὴ διάκριση τοῦ παραλυτικοῦ ν'ἀφήσουμε τὰ πάντα στήν ἀγάπη καὶ στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἦς δοῦμε τώρα τὴ στάση τών Γραμματέων. Ὅπως ὁ Κύριος γνωρίζει τὴν καρδιά τοῦ παραλυτικοῦ καὶ ἀπαντάει στήν πίστη του, ἔτσι γνωρίζει καὶ τὶς πονηρὲς σκέψεις τών Γραμματέων ποὺ παρακολουθοῦν τὸ περιστατικό. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος τονίζει τὴν ἐφευρετικότητα τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖ τὸν φθόνο τους γιά νά ἀναδείξει τὸ θαῦμα. Ἀφήνει τοὺς ἴδιους νά ὁμολογήσουν τὴν θεότητά Του, τὴν ἀλήθεια, δηλαδή, ὅτι μόνον ὁ Θεὸς μπορεῖ νά συγχωρεῖ ἁμαρτίες. Ἀποκαλύπτει τὰ μυστικά ποὺ εἶναι κρυμμένα στήν ψυχὴ τους. Τὰ σκέφτηκαν αὐτά, δὲν τὰ εἶχαν ἀκόμα ἐκφράσει. Πρὶν ἐκφραστοῦν ἀποκαλύπτει τὴν πνευματικὴ τους τυφλότητα καὶ προχωρεῖ στὸ θαῦμα δείχνοντας τὴν ἀπόλυτη ἐξουσία Του ὡς Θεός. Ἀφήνει τὸν παραλυτικὸ νά περπατήσει, νά σηκώσει τὸ κρεβάτι μόνος του. Δὲν ἀναλίσκεται ὁ Κύριος σὲ μακρὲς συζητήσεις. Τοὺς ἀφήνει νά δοῦν τὸ θαῦμα.

Ὁ παραλυτικὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὸν συνόδευσαν ταυτίστηκαν μὲ τὸν Κύριο, Τοῦ ἐμπιστεύθηκαν τὴ ζωὴ τους μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ γεννᾷ ἡ πίστη. Ὁ ἅγιος ποὺ σήμερα τιμοῦμε τὴ μνήμη του, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ἀναφέρει ὅτι δὲν εἶναι τὰ ἰδιαίτερα προσόντα μας ποὺ μπορεῖ νά μᾶς φέρουν κοντὰ ἢ νά μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλὰ ὅτιδήποτε προκαλεῖ ἡ δικὴ μας προαίρεση, τὴν ὁποία θεωρεῖ γνώρισμα μόνο τών λογικῶν ἀνθρώπων. Λέει ἐπίσης, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος γιά νά δεχτεῖ τὴ θεϊκὴ παρουσία μέσα του. Εἶναι τόσο μεγάλος ὥστε νά μὴν περιορισθεῖ ἀπλῶς νά εἶναι ἓνα δοχεῖο τῆς θεότητος, ἓνας ναὸς τοῦ Θεοῦ, μὰ νά ἐνωθεῖ μὲ τὸ Θεὸ τόσο, ὥστε ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ἄνθρωπος

νὰ ἐνώνονται σὲ ἓνα μυστήριον, ὅπου ὁ ἄνθρωπος παραμένει ἄνθρωπος καὶ ὁ Θεὸς δὲν περιορίζεται σὲ κανένα πλαίσιο.

Τὸ θαῦμα ἀποκαλύπτεται στὸν καθένα μας, ἂν καταφέρουμε νὰ νικήσουμε τὸν ἐγωισμό μας καὶ νὰ πάρουμε τὴν ἀπόφαση νὰ ἀνοίξουμε τὴ «**στέγη**», ὅ,τι δηλαδή μᾶς ἐμποδίζει νὰ δοῦμε καθαρὰ τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ ἀφεθοῦμε στὰ χέρια Του. Μᾶς ἔπλασε τόσο μεγάλους, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὥστε νὰ ἀφεθοῦμε στὴ χάρι Του καὶ νὰ πραγματοποιηθεῖ μέσα μας τὸ μυστήριον τῆς συνάντησης μαζί Του.

Μακάρι νὰ τό ἐπιχειρήσουμε!

Εὐχόμενος ἐν ἀγάπῃ  
ὁ Ἐπίσκοπός Σας

ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Παῦλος